

**Introducerea și dezvoltarea unui Sistem de Credite
pentru învățământul profesional și practic**

Rezultatele studiului ECVET reflector

Rezumatul raportului studiului întreprins de f-bb/BiBB în numele Comisiei Europene.

Prefață	3
1. Context și obiective	4
2. Activitățile de cercetare pentru implementarea ECVET	6
3. Un climat favorabil pentru ECVET în Europa?	6
4. Condiții și cerințe pentru implementarea ECVET	7
5. Analiza ECVET pentru o mai bună înțelegere	8
5.1. Tranziția ECVET	8
5.2. Unități, module și calificări	10
6. De la solitar la internaționalist, tipologia reflectorului	11
7. Recomandări	13
7.1. Tipul “integral solitar”: de la cultură la practică	13
7.2. Tipul “unitate-conștient internațional”: pe drumul cel bun	15
7.3. Tipul integral internațional: totul într-unul	16
8. Informații suplimentare	18

Toate părerile și ideile exprimate în acest raport sunt cele ale autorilor și prin urmare, nu le reflectă pe cele ale Comisiei Europene. Comisia Europeană nu garantează exactitatea datelor incluse în acest raport și nu-și asumă responsabilitatea pentru consecințele folosirii acestora.

Elaborat cu suportul financiar al Comisiiei Europree; Dept. Educație și Cultură

Toate drepturile rezervate

Prefață

Autori: G. Hanf (BIBB) și E. Severing (F-bb), o pagină

Motivele angajării în studiul de față: situația actuală a pieței forței de muncă și a cerințelor sistemului educațional, agenda europeană (ECVET, EQF), mobilitate, tranziția în sistemele VET, valoarea adăugată a comparației europene, participarea activă și contribuția la dezbateră europeană despre elaborarea unei noi zone VET europene.

Mulțumiri pentru sprijin tuturor experților, mulțumiri Comisiei pentru finanțare și lui Michel Aribaud pentru contribuția la studiu.

1. Context și obiective

Mobilitatea este esențială nu numai pentru promovarea integrării economice și sociale europene, ci și pentru intensificarea schimbului de experiență la nivel european și pentru promovarea identității europene. Învățământul profesional și practic poate fi pentru cetățenii europeni perioada de viață în care li se oferă posibilitatea să dobândească primele experiențe legate de mobilitate, deși schimbul de elevi practicanți între țările europene este încă un factor minor în ceea ce privește fluxul cantitativ. Programul Leonardo da Vinci (LdV) ocupă un rol important privind măsurile de mobilitate transnațională în învățământul profesional. 84.500 de participanți în programul LdV trebuie comparați cu aproximativ 20.000 de participanți în alte programe naționale sau bilaterale de mobilitate în Europa (2006). Inițiativele regionale sau de ramură încurajează mobilitatea în Europa. Acestea sunt totuși fenomene secundare în comparație cu numărul de elevi în VET (învățământul profesional și practic)

Sistemul european de credite pentru învățământul profesional și practic (ECVET) intervine în această situație și are rolul de a facilita “mobilitatea persoanelor ce se instruiesc, validarea rezultatelor instruirii de-a lungul vieții, transparența calificativelor, precum și o încredere mutuală și cooperare între unitățile furnizoare de învățământ profesional și practic din Europa”¹. Elementele necesare pentru atingerea acestor obiective sunt transparența rezultatelor educației acumulate într-o țară străină și în plus, recunoașterea și transferul acestor rezultate în țara de origine a elevilor. După cum se descrie în articolul informativ, ECVET este un sistem care asigură acumularea și transferul de credite în învățământul profesional și practic, inițial și continuu. El include documente legate de rezultatele educației primite în străinătate și acordurile dintre acționarii VET naționali și europeni. Sistemul ar putea îmbunătăți mobilitatea elevilor în interiorul sistemelor VET naționale prin creșterea permeabilității atât verticale cât și orizontale între părțile acestor sisteme și în particular, între învățământul profesional și practic, pe de o parte, și învățământul superior, pe de alta. În plus, deoarece ECVET cuprinde și rezultatele educației dobândite în aranjamente informale (inclusiv învățământul-la-locul-de-muncă), ar putea simplifica recunoașterea acestora, dacă este prevăzută de legislația națională. Astfel, elevii din afara sistemului de învățământ profesional și practic vor beneficia de asemenea de introducerea ECVET.

Abordarea (conceptul) rezultatelor educației a fost aleasă pentru ECVET deoarece are în vedere marea diversitate a programelor și sistemelor de calificare VET din Europa și ambele sisteme de referință VET: sfera de educație și piața forței de muncă. Conform cadrului european de calificative, rezultatele educației sunt “declarații despre ceea ce un elev cunoaște, înțelege și este în măsură să facă pentru definitivarea procesului de educație și sunt definite funcție de cunoștințe, aptitudini și competență (KSC)”².

ECVET este centrat pe individ, adică este bazat pe validarea KSC individuale dobândite. Rezultatele educației sunt combinate în unități funcție de caracteristicile sistemelor de calificare corespunzătoare. Unitățile indică natura KSC ce trebuie dobândite pentru o anumită calificare (dimensiunea calitativă) și ponderarea KSC în raport cu calificarea globală (dimensiunea cantitativă). Unitățile sunt elementele ce se transferă și/sau se acumulează, facilitând astfel mobilitatea. Modul în care ele sunt combinate, respectiv acumulate pentru calificare este o problemă de regulamente la nivel național; ele se pot referi la profilele profesionale, reglementări referitoare la practică sau programe cadru.

¹ Comisia Comunității Europene (2006). Sistemul european de credite pentru învățământul profesional și practic (ECVET). Un sistem pentru transferul, acumularea și recunoașterea rezultatelor educației / învățământului în Europa. SEC (2006) 1431

² Comisia Comunității Europene, implementând programul Lisabona al Comunității. Propunere pentru o recomandare a Parlamentului European și a Consiliului despre stabilirea Cadrului European de Calificative pentru educația continuă (prezentată de Comisie) {SEC(2006) 1093} {SEC(2006) 1094} Bruxelles, 5.9.2006.

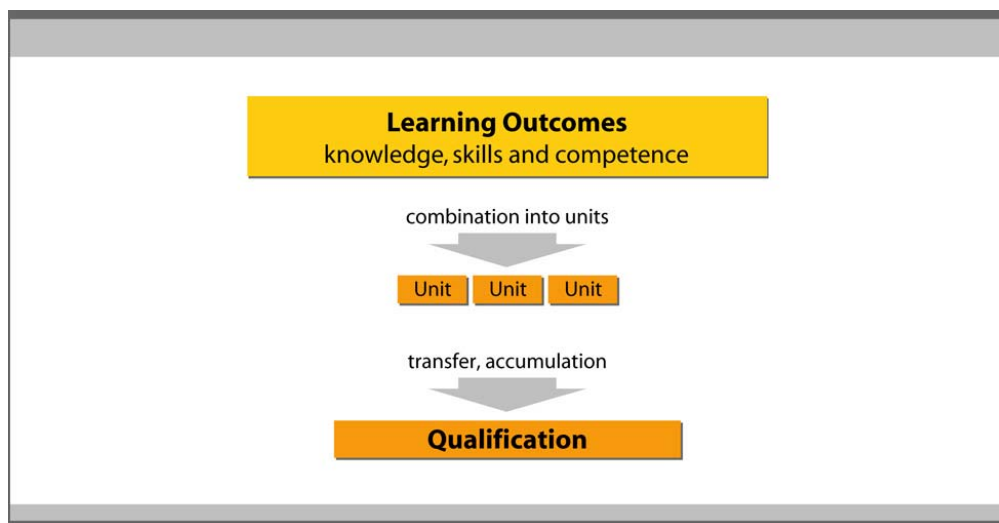

Fig. 1: Learning units in ECVET (according to: Commission of the European Communities, 31 October 2006)

Din punctul de vedere al elevilor, procesul de acumulare și transfer înseamnă că, cunoștințele, aptitudinile și competența sunt dobândite în timpul unei șederi în străinătate, sub forma a uneia sau mai multor unități în școli și/sau firme VET. Rezultatele educației sunt *documentate* și creditate în străinătate; la revenirea în țară sunt *transferate* pentru calificarea dorită și sunt *cumulate* cu unitățile dobândite anterior. Elevului i se poate acorda o reducere a programului său VET în ceea ce privește durata sau tematica ce trebuie dobândită. Aceasta depinde în principal de procedeele de validare a educației practice anterioare, existente în țările respective.

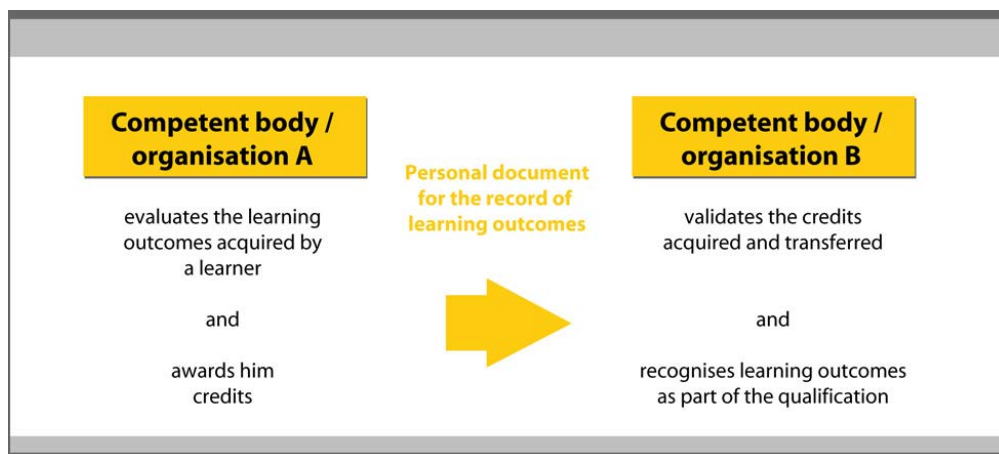

Fig. 2: Cooperation of competent bodies (according to: Commission of the European Communities, 31 October 2006)

Inevitabil, mobilitatea implică toți acționarii VET și necesită convenții sau înțelegeri între furnizorii de VET (școli și/sau firme) și organismele competente. Dincolo de semnificația sa pentru politica educației și a pieței forței de muncă, ECVET prevede Memorandumul de Înțelegere ca un cadru pentru acordul voluntar dintre furnizorii VET și organismele competente. Acest instrument susține încrederea mutuală prin reglementarea în termeni generali a cooperării în domeniile validării și recunoașterii calificărilor dobândite de un elev în contextul mobilității. În plus, convenția de educație este semnată de elevi și de furnizorii VET care-l trimit și care-l primesc, din ambele țări. Ea descrie rezultatele educației ce trebuie acumulate în perioada de mobilitate, în termeni atât calitativi cât și cantitativi.

2. Activitățile de cercetare pentru implementarea ECVET

Către sfârșitul anului 2005, Direcția Generală pentru Educație și Cultură a Comisiei Europene a întreprins două studii pentru evaluarea stadiului în care VET și sistemele de calificare din Europa erau pregătite pentru implementarea ECVET; un obiectiv politic major era legat de schițarea recomandării europene a ECVET către statele membre. Un al treilea studiu s-a ocupat de obstacolele în mobilitatea transnațională, întâmpinate de elevi și alte persoane tinere în curs de calificare VET și modalități de a le depăși (MOVE-IT).

Studiul ECVET CONNEXION a avut ca scop probleme legate de conceperea și implementarea ECVET din perspectiva condițiilor VET (programe VET, furnizori VET, etc.). Managementul său a fost asigurat de Asociația Națională Franceză pentru Educație în Industria Automobilitică (ANFA) și Ministerul Francez al Educației, Învățământului Superior și Cercetării (MENESR).

Mandatul studiului ECVET reflector a fost să analizeze relația dintre caracteristicile sistemului european de credite pentru învățământ profesional și practic (ECVET), așa cum a fost propus de

Comisia Europeană în documentul său consultativ³, și regulamentele și practicile de atestare, validare și certificare existente, precum și acumularea și transferul de rezultate ale învățământului în sistemele VET naționale și/sau calificări în Europa. Studiul a fost coordonat de Institutul de Cercetare pentru învățământ Profesional și Practic (f-bb) și Institutul Federal pentru învățământ Profesional și Practic (BIBB) din Germania. Studiul a acoperit 27 țări membre EU, țările EFTA, Croația, Turcia și Elveția. Este bazat pe rapoartele detaliate a 30 experți și 156 interviuri personale cu experți naționali. Studiile ECVET CONNEXION și ECVET-Reflector au fost efectuate în strânsă colaborare. Rezultatele studiului ECVET-Reflector sunt prezentate în această broșură.

3. Un climat favorabil pentru ECVET în Europa?

Exprimându-și părerea despre ECVET aproape toți cei 156 experți intervievați și-au arătat susținerea față de implementarea ECVET. Pozițiile au fost analizate considerând aspecte specifice ale ECVET: validarea pas cu pas a rezultatelor educației, transferul între țări și transferul între furnizorii de VET din aceeași țară. Susținătorii vehemenți ai implementării ECVET (59% din răspunsuri) consideră că implementarea sa sprijină mobilitatea la nivelul furnizorilor (adică transfer între furnizori), sprijină mobilitatea în context european (adică transferul peste granițe) și sprijină validarea rezultatelor educației. Conform celor 33% de suporteri moderați ai ECVET, principala valoare adăugată a ECVET ar fi validarea pas-cu-pas a rezultatelor educației, transferul într-un context european și transferul între furnizorii de VET. Oponenții ECVET (3%) se împotivesc validării pas-cu-pas a rezultatelor educației. Acesta este exact aspectul cel mai frecvent menționat de toate categoriile de răspunsuri (50%), ca fiind una din valorile adăugate estimate ale ECVET. Declarațiile indică un potențial puternic în folosirea ECVET ca un instrument de transfer al rezultatelor educației în sistemele VET naționale.

³ http://ec.europa.eu/education/ecvt/index_en.html (citește Iulie 2007)

Datele empirice sugerează ca acționarii din sistemul de calificare VET european abordează ECVET din două puncte de vedere, corespunzând diferitelor concepte practice — dominantă este a doua abordare - :

- *Abordarea I* – Implementarea ECVET (exclusiv) pentru transferul peste granițe. Are ca scop creșterea mobilității în faza inițială de practică. ECVET este considerat un instrument neutru care poate ușura în mod semnificativ recunoașterea echivalării rezultatelor educației dobândite acasă și în alte țări, permițând astfel să devină o parte normală a procesului de învățământ.
- *Abordarea II* – Implementarea ECVET pentru a promova, *printre altele*, reforme naționale în sprijinul unui acces mai larg și flexibilitate în sistemele naționale de calificare, în funcție de tranzițiile orizontale și verticale în sistemele de calificare.

4. Condiții și cerințe pentru implementarea ECVET

Promovarea mobilității în VET impune ca ECVET să fie un instrument transparent. Din acest obiectiv general rezultă șase domenii concrete de cerințe:

1. *Independența instrumentului de programele VET.* Pentru ca rezultatele educației să devină “lizibile” dincolo de granițele țării trebuie folosit un limbaj independent de sistemele individuale naționale. Conform principiului de subsidiaritate în zona VET europeană, trebuie să se asigure că ECVET nu introduce schimbări substanțiale în sistem.
2. *Sprijinul reformelor în VET.* Simultan, au fost lansate într-un număr de țări europene proiecte de reformă și debateri, cărora introducerea ECVET la nivel european le-ar putea da impulsuri noi – din simplul motiv al necesității caracterului neutru al sistemului de credite. Țările care încearcă să îmbunătățească permeabilitatea dintre sistemele sistemului lor VET, pot astfel obține beneficii din instrumentele oferite de ECVET.
3. *Flexibilitatea sistemului.* Un instrument al transparenței poate funcționa în acest sens numai dacă a fost conceput având în vedere atitudinile, punctele de vedere și acțiunile potențialilor beneficiari, față de acesta. Deoarece el trebuie să acopere un domeniu larg de aplicații, trebuie să se integreze în contextul practic în care acționează cei însărcinați cu examinarea, atestarea și creditarea, permițându-le să se acomodeze cu acesta într-un timp rezonabil.
4. *Schițarea sistemului de credite.* “Să fie simplu!” Succesul ECVET depinde de gradul în care va fi acceptat de participanții la VET, adică întreprinderi, asociații, asociații profesionale, furnizori de practică, școli profesionale și tehnice și nu în cele din urmă, de elevi înșiși. Oricum, acceptarea sa universală poate fi dobândită numai dacă se dovedește a fi semnificativ și inteligibil pentru utilizatori și adecvat pentru emiterea de certificate.
5. *Cadrul de lucru instituțional la nivel național și regional.* În plus, ECVET necesită înglobarea instituțională în contextul aplicațiilor naționale, pentru a-i asigura folosirea fără piedici și a-i garanta acceptarea din partea acționarilor. În plus, organismele competente sau alți participanți nu trebuie să fie suprasolicitați.
6. *Subsidiaritate.* Considerațiile privind subsidiaritatea ECVET joacă un rol principal când se colectează materiale pentru expertiza legală. Subsidiaritatea este asigurată de o acțiune a Comunității dacă este necesar să se atingă obiectivele Tratatului EU (Art. 5 par. 3). Acesta se aplică evident pentru proiecte ce traversează granițele, ca de exemplu schimbul de informații sau mobilitatea elevilor practicanți. Un sistem european pentru descrierea rezultatelor educației corespunde principiului subsidiarității în măsura în care s-ar limita la o “funcție ce traversează granițele”, accentuând descrierea calificativelor VET numai în raport cu această funcție.

Noi identificăm două scenarii principale pentru a implementa ECVET în sistemele VET și de calificare: fie țările întâmpină dificultăți și acceptă necesitatea reformelor, fie țările folosesc oportunitatea ECVET pentru dezvoltarea sistemelor lor VET și de calificare.

Prin urmare, baza de date empirică arată că dezbaterile pe tema ECVET pun pe prim plan probleme de perspectivă și dificultăți legate de schemele și rutinele sistemelor VET naționale (de exemplu: cooperarea dintre acționari, definiția calificărilor).

Pe de altă parte, experții au acceptat ideea conform căreia ECVET ar putea contribui la *promovarea învățământului pe toată durata vieții* și a metodelor individuale de educație. Acest fapt arată că ECVET, în plus față de scopul său primar de a promova mobilitatea peste granițe, este considerat ca potențial pentru facilitarea eforturilor naționale de a moderniza sistemele VET și de calificare. Un aspect specific atât necesității de reforme cât și perspectivei de învățământ pe toată durata vieții este *abordarea rezultatelor educației*. Marea majoritate a experților era obișnuită cu acest subiect și a început să-l folosească în procedeele de examinare și atestare. Cu toate acestea, câțiva experți combină nivelul scăzut de documentație despre cunoștințe, aptitudini și competențe (KSC) cu o critică generală a practicilor naționale.

5. Analiza ECVET pentru o mai bună înțelegere

5.1. Tranziția ECVET

Abordarea ECVET dintr-o perspectivă legală și de regulamente implică identificarea de etape procedurale până la nivelul acordării unei calificări profesionale pe o bază transnațională. Noi am folosit următoarea schemă în cadrul proiectului Reflector:

Etapa 1: atestarea rezultatelor educației în țara gazdă respectivă;

Etapa 2: acordarea de credite;

Etapa 3: evaluarea rezultatelor educației acumulate în străinătate (inclusiv alocarea de credite, documentație și acordarea de certificate);

Etapa 4: recunoașterea creditelor obținute în străinătate ca parte a calificării ce urmează a fi obținută

Etapa 5: acordarea calificării în conformitate cu regulile și reglementările aplicate în țara de origine a elevului.

Etapele 1 și 2 aparțin evaluării rezultatelor educației acumulate în străinătate. În timpul șederii în străinătate elevul va susține examene conform regulilor din țara gazdă și va primi credite. Procesul de evaluare se va încheia prin acordarea de credite. Aceasta ar putea include emiterea de certificate pentru rezultatele dobândite și de documente legate de activitățile de învățământ întreprinse. În acest mod este pregătită Etapa 3. Creditele sunt grupuri formale de rezultate ale educației, care sunt supuse transferului; ele sunt acordate după o procedură de atestare. Creditele ar putea corespunde părților de calificare formală fie din țara gazdă sau din țara de origine.

Partea de validare a procedurii ECVET cuprinde o evaluare a rezultatelor educației (Etapa 3), adică verificarea corespondenței dintre rezultatele educației dobândite în străinătate și standardele calificării de acasă. Această evaluare se bazează pe documentația trimisă de țara gazdă și pe creditele acordate. Aceasta conduce la recunoașterea creditelor dobândite în străinătate.

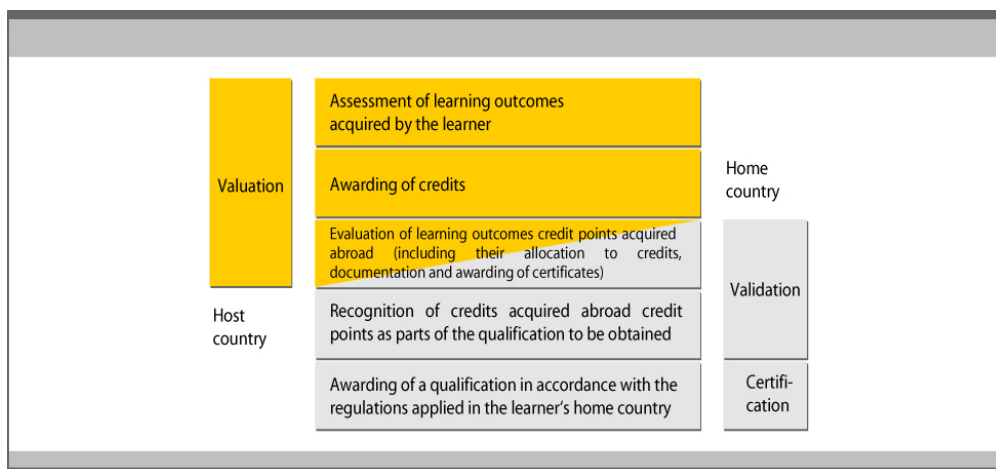

Fig. 3: Valuation, Validation and Certification in mobility context

Rezultatele acestei etape vor aparține fie procedurii de “recunoaștere” sau de “acordare a unei calificări”. Alternativa depinde de contextul legislativ național și regional, deoarece Etapele 4 și 5 se vor desfășura în țara de origine a elevului. În particular, referitor la Etapa 5, vor trebui avute în vedere aspecte legate de legislația formală privitoare la acordarea calificărilor. Acordarea calificării se concretizează printr-un certificat care semnifică un “document oficial emis de o autoritate sau un organism care documentează, ca urmare a unui procedeu standardizat de evaluare, nivelul de educație a unei persoane”⁴

Una din dificultățile pe care le-am întâmpinat în timpul studiului a fost să stabilim o demarcație între procesele de evaluare, pe de o parte și procesele de validare, pe de alta. Prin urmare, ne vom referi la evaluare ca la o parte a procesului de validare, unde “validarea” este inclusă ca o etapă intermediară în procesul de validare. Vom înțelege validarea ca “procesul de atestare și recunoaștere a unui spectru larg de cunoștințe, know-how, aptitudini și competențe pe care indivizii le-au putut dobândi pe parcursul vieții, în diferite circumstanțe, cum ar fi, în timpul procesului de învățământ, la locul de muncă și în afara acestuia, în particular în ceea ce privește validarea rezultatelor educației în situații informale”⁵.

În contextul ECVET, noi înlocuim procesul de atestare cu un proces de evaluare. Cele trei elemente principale: evaluarea, validarea și certificarea sunt esențiale în asigurarea transferului părților de calificare. O altă definiție importantă se referă la diferența dintre “sistemele VET” și “sistemele de calificare”. Termenul de sistem VET este folosit în studiul nostru pentru a accentua furnizorii de VET și programele VET. “Sistemele de calificare” și “organismele competente” sunt folosite conform definiției date de Comisia Europeană. Prin urmare o calificare se definește ca “rezultatul formal al unui proces de atestare și validare, care se obține când un organism competent stabilește că un individ a atins performanțe în educație la un nivel dat”. (Comisia Comunității Europene 2006). În contextul ECVET, procesele de atestare și validare pot fi dissociate și repartizate la doi parteneri VET diferiți.

⁴ Tissot, Philippe, Terminology of vocational training policy: a multilingual glossary for an enlarged Europe. Ed. Cedefop. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004, http://www.trainingvillage.gr/etv/Information_resources/Bookshop/default.asp

⁵ idem

5.2. Unități, module și calificări

În contextul ECVET se face o distincție terminologică între “unități” și “module”.

- ▶ Termenul “modul” aparține nivelului *de procesare*, adică nivelului de organizare și conducere a programelor VET. Un program VET cu o structură modulară este compus din elemente ce se disting prin termeni organizatorici, adică elemente care pot fi examinate. Prin urmare, un program VET “complet” se constituie prin cumularea modulelor individuale.
- ▶ Când se vorbește despre “unități” se face referire la nivelul *rezultatelor* ca părți ale calificării, care pot fi definite pe baza cunoștințelor, aptitudinilor și competenței. Unitățile pot fi certificate. Nu numai că identificarea rezultatelor (parțiale) ale educației nu exclude o structură ne-modulară, integrală a programelor VET, dar din motive practice aceasta este într-adevăr necesară în cadrul unei evaluări formale a procesului de educație.

Interviurile experților au evidențiat confuzia între aceste două concepte precum și dificultatea de a face distincție între ele. Aceasta este o problemă majoră deoarece ECVET trebuie să abordeze separat *nivelul de procesare* și *nivelul de rezultate* (fară a neglija însă interdependența dintre ele). Unele sisteme de calificare nu fac diferența între acestea (de exemplu, într-un sistem VET bazat pe o abordare integrală), altele pot asocia un modul (nivelul de procesare) la diferite unități (nivelul de rezultate), așa cum se prezintă în schema alăturată.

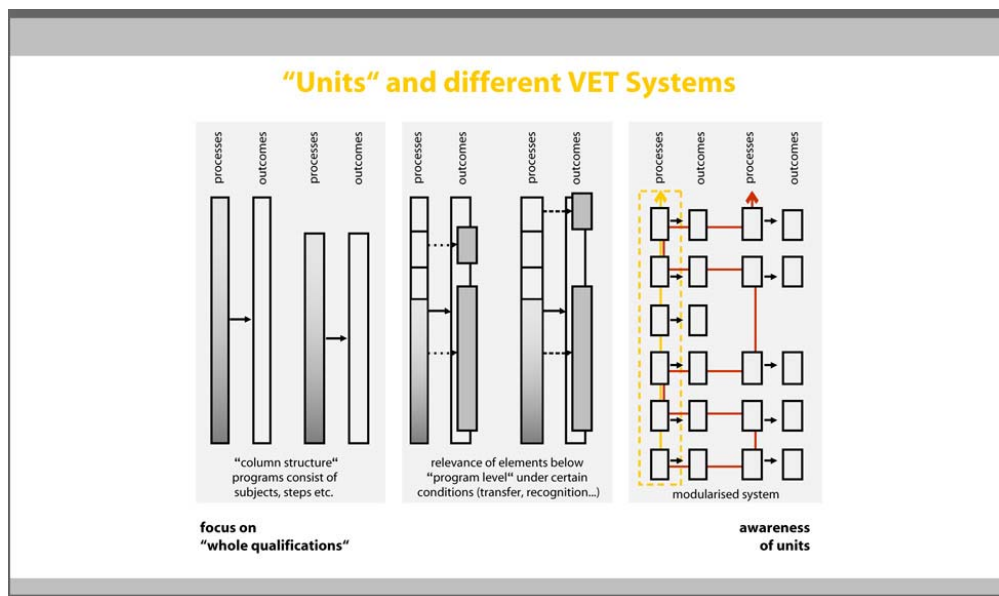

Fig. 4: Identification of “units” in different qualifications systems

Conceperea mobilității și promovarea acceptării ECVET implică recunoașterea diferenței dintre nivele și evidențierea faptului că identificarea unităților în scopul mobilității elevilor nu este în mod necesar legată de modularizarea programelor. Figura următoare schematizează această abordare.

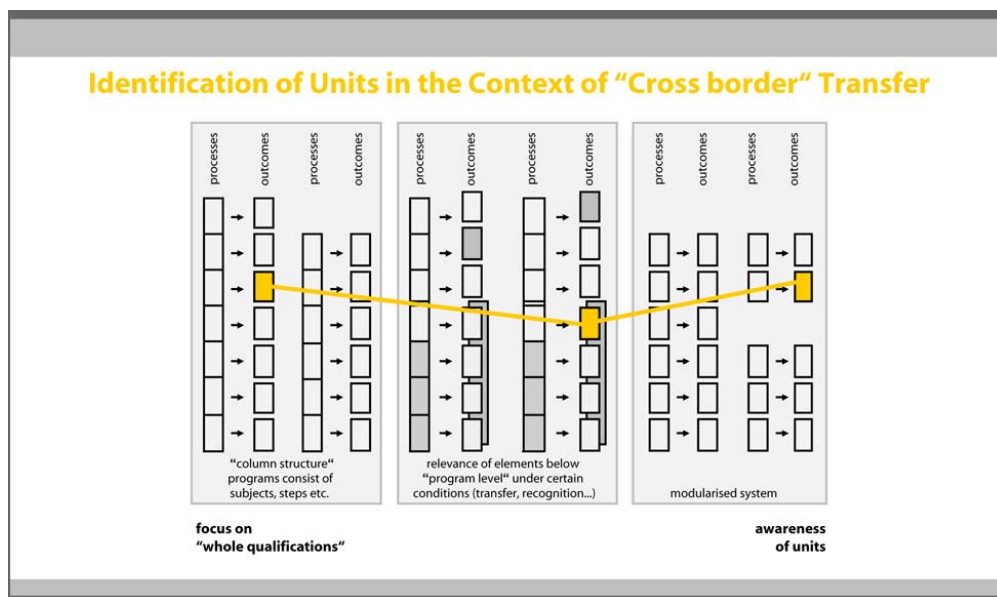

Fig. 5: Identification of units in context of cross border transfer

6. De la solitar la internaționalist, tipologia reflectorului

Focalizarea studiului ECVET reflector pe atestare și transfer implică abordarea mobilității pe baza a două procese majore:

1. atestarea și evaluarea rezultatelor educației dobândite în timpul perioadei de mobilitate;
2. transferul realizărilor elevului în sistemul VET și de calificări din țara sa de origine, în scopul de a folosi aceste rezultate ale educației pentru acordarea de calificări în conformitate cu regulamentele în vigoare din țara de origine.

Atestarea se face în mod diferit în sistemele de calificare, diferite scheme pot fi identificate: (1) atestarea unităților, (2) atestarea unităților și evaluarea individuală (conducând la acordarea calificărilor parțiale), (3) atestarea unităților și evaluarea integrală (conducând la calificări complete), și (4) atestarea unităților și evaluarea individuală (în cazuri particulare, cum ar fi în scopul mobilității internaționale).

Referitor la transfer, acesta are loc în context internațional sau național, sau în ambele, în condițiile în care transferul poate fi o caracteristică deosebită în sistemul de calificare considerat. Focalizarea pe proces permite identificarea analogiilor implicite cu ECVET din cadrul sistemelor de calificare, ceea ce sporește domeniul combinațiilor descrise mai sus.

Putem identifica analogii implicite în țările în care, de exemplu, nu există metode pentru transferarea calificărilor parțiale dobândite în străinătate, însă în cazuri particulare se aplică metode de transfer a rezultatelor educației între furnizorii *domestici* de educație. Acestea sunt considerate excepții dar pot deveni treptat normalitate dacă motivele pentru care au fost introduse continuă să existe. Acest caz se întâlnește în mai multe țări și se referă atât la atestare cât și la transfer. De exemplu: calificări parțiale (tineri ce nu îndeplinesc condițiile pentru un "program complet de calificare") sau retrageri din diverse motive, ce primesc certificate de atestare a ceea ce au învățat în-

inte de întrerupere și transfer (rezultatetele educației obținute în timpul programelor pregătitoare pot fi considerate pentru admisia la programme VET și pot chiar scurta programul).

Ambele tipuri “integral solitar” și “unitate-conștient internațional” sunt *tipuri extreme*, cu un spectru larg de posibilități și sunt prezentate aici ca model, deoarece nu există nici tipul “integral solitar”, care nu ar permite comunicarea dincolo de granițele întregului program monolitic, nici tipul “unitate-conștient internațional”, al cărui sistem complet deschis ar admite acumularea liberă, necondiționată de rezultate ale educației, indiferent de programele în care acestea au fost dobândite.

Table 1: the ECVET reflector typology

Types of qualifications systems	Characteristics	Distribution	Degree of ECVET-readiness
Unit-aware Internationalists	Individual units are assessed and the cross-border transfer of partial qualifications is possible.	8	high low
Holistic Internationalists	The training programmes are oriented to a final exam; however, partial qualifications are considered in the context of cross-border transfer.	7	
Holistic Loners	The training programmes are oriented to a final exam. The legal and institutional requirements for a transfer of partial qualifications are missing.	15	
Total (countries)		30	

7. Recomandări

Am formulat o serie de recomandări din punct de vedere instituțional – propuneri pentru acțiuni ce trebuie întreprinse în tabelul următor – și din perspectiva elevului – așa cum sunt prezentate în continuare împreună cu tipologia reflector a sistemelor de calificare.

Table 2: *Proposals for actions to be taken (in relation to the reflector typology)*

	Holistic loner	Holistic internationalist	Unit-aware internationalist
Neutrality of the instrument	Clarification of the cross-border function of ECVET Involvement of those stakeholders, who worry about an erosion of national (e.g. quality-) standards caused by increasing mobility in IVET.		
Support of reform in VET	Using ECVET for the creation of more flexibility and transition on national level Using ECVET for a competence-based description of learning outcomes		Using ECVET for a competence-based description of learning outcomes
Design of the credit system	Identification of implicit analogies of ECVET in national VET/ qualifications practices		
		Clarification of the relation between ECVET and existing instruments and methods	
Institutional framework	Legal regulation of equivalence of learning outcomes acquired abroad	If necessary adaptation of existing legal provisions of regulating equivalence of learning outcomes acquired abroad	
	Establishing prerequisites for the accomplishment of mobility schemes and the assessment and valuation of learning outcomes in the context of ECVET (e.g. via more flexible regulation of responsibilities or decentralised solutions); securing the resources required.		Responsibility for tasks in connexion with ECVET fulfilled by those institutions currently in charge of analogue tasks; securing the resources required

Recomandările referitoare la cele patru zone de implementare a ECVET sunt detaliate în raportul on-line al studiului. Următoarele recomandări leagă perspectivele elevilor cu cerințele dezvoltării sistemului, fiind dezvoltate împreună cu tipologia reflector.

7.1. Tipul “integral solitar”: de la cultură la practică

Portret: sistem VET extrem centralizat. Sistemul de calificare nu se bazează pe rezultatele educației. În cursul anului școlar au loc examene orale și scrise ; examenul final scris se desfășoară la sfârșitul anului școlar. Se dezvoltă sistemul de validare a învățământului ocupațional dar nu este încă implementat. Nu există proceduri comune de recunoaștere sau mijloace de stabilire a echivalențelor dintre rezultatele educației obținute în diferite programe. Nici o metodă de recunoaștere a unităților sau calificărilor obținute în afara țării. Experiență acumulată în domenii specifice. Nu există cadru oficial pentru transferul rezultatelor educației. Mobilitatea în interiorul sistemului este limitată în principal de o puternică centralizare. Unitățile nu sunt transferabile între programe. Acumularea de rezultate ale educației este aproape nerelevantă.

Perspectiva traversării granițelor: Impuls atestării

Școlile de stat și-ar putea asuma sarcina de a căuta parteneri din străinătate pentru proiecte de mobilitate, de a identifica unități adecvate, de a negocia condițiile cadru ale schimbului și a concluziona acorduri de învățământ. O cerință de bază este existența unei oarecare independențe legale.

Avantaje pentru elev: Proiectele de mobilitate pot fi schițate în strânsă legătură cu nevoile elevului implicat. Pregătirea proiectelor de mobilitate este o activitate ne-birocratică pentru elevi; ei nu sunt trimiși pe un lung drum instituțional. Creșterea rolului școlilor le poate aduce în situația în care pot răspunde mult mai flexibil noilor cerințe, furnizând astfel o contribuție de calitate la întregul sistem VET. Transferul peste graniță și perspectivele de dezvoltare a sistemului sunt aici în strânsă legătură.

Pentru acest tip, calificările parțiale nu au nici o valoare legal independentă în sistemul de calificare. Prin urmare, sprijinirea identificării unităților ECVET este de o importanță particulară. Aceasta necesită proceduri ce permit revizia formelor tradiționale de atestare formală (care au fost mereu legate de unități) și identificarea de aspecte comune cu sistemele de calificare din străinătate, în potențialele țări partenere, inclusiv stabilirea echivalențelor dintre experiențele din învățământ. În acest scop se recomandă documentarea procedurilor bune din Europa. În prezent acestea pot fi găsite numai în contextul proiectelor de mobilitate LEONARDO.

Avantaje pentru elev: Transferul rezultatelor educației în țări europene este posibil la scară largă, nu numai în cazuri particulare. Transparența proiectelor de mobilitate încurajează o atmosferă de încredere mutuală. La un nivel dat de cunoștințe, bazat pe comparația și echivalența dintre experiențele în învățământ, perioade de studiu în străinătate pot fi integrate mult mai sistematic într-un program de educație și pot fi planificate ca parte a dezvoltării individuale și acordării de calificări.

Perspectiva dezvoltării sistemului: o nouă cultură a validării

Examinarea și atestarea sunt deosebit de importante, în mod special prin diversitatea tipurilor de examinare. Acordarea rolului convenit demonstrării aptitudinilor în VET și accesarea competenței străine prin sporirea schimburilor internaționale pot fi înlesnite de ECVET

Folosirea ECVET poate lărgi considerabil posibilitățile relativ limitate ale transferului internațional și le poate asigura o bază mai sigură. Astfel, se vor elibera resurse (prin evitarea școlarizării redundante). În final, ECVET ar putea fi exploatat pentru a face posibilă acumularea de rezultate ale educației, independent de un program

Avantaje pentru elev: Recunoașterea rezultatelor educației, dobândite în afara sistemului VET formal, poate fi facilitată. Ar putea fi folosite noi metode de atestare a rezultatelor educației, pentru a face vizibile cunoștințele, aptitudinile și competențele, chiar și în cazul în care nu a fost străbătut întregul program (întreruperi, abandonuri).

7.2. Tipul “unitate-conștient internațional”: pe drumul cel bun

Portret: Sistem VET orientat predominant pe școală. Atenție deosebită acordată unităților. Transfer în interiorul sistemului și peste granițe. Există un sistem de credite. Programele VET sunt subdivizate în module, alocarea de credite urmărește o “logică școlastică”: punctele de credit sunt atribuite pe subiecte (discipline). Inovație recentă: demonstrarea aptitudinilor. La transferul de la un sistem la altul sau de la programul VET general la programul școlar secundar, cel puțin cursurile de bază și de specialitate absolvite sunt recunoscute. Unitățile cu valabilitate generală pot fi transferate. Diverse procedee de recunoaștere. O parte a practicii la locul de muncă poate fi efectuată într-o țară străină. Totuși, recunoașterea rezultatelor educației nu scurtează în mod automat durata perioadei de învățământ. O parte din furnizorii VET nu au încredere unii în alți.

Perspectiva trecerii frontierei

Sistemul asigură deja integrarea în programa de învățământ a etapelor de instruire în străinătate. Școlile pot organiza programe de schimb. Folosirea procedeeleor de demonstrare a aptitudinilor și metodelor corespunzătoare pentru atestarea rezultatelor educației este încă în fază incipientă. Descrierea experiențelor în educație pe o bază orientată spre rezultate poate facilita în mod semnificativ transferul, independent de sistem.

Avantaje pentru elev:

Proiectele de mobilitate sunt facilitate în mod deosebit. Folosirea lor crește, deoarece caracterul rezultatelor dobândite este mai clar definit și documentat decât până acum. Astfel, se poate vorbi despre o schimbare de la ocazionalul folosit "supliment interesant" în programul standard VET primar, la o situație de normalitate în VET primar.

Perspectiva dezvoltării sistemului

Definirea rezultatelor educației pentru modulele de practică poate îmbunătăți semnificativ valoarea actualului sistem de credite. Aceasta poate încuraja încrederea mutuală între furnizorii de VET. Este facilitată scurtarea duratei instruirii prin transfer. În final, aplicarea instrumentelor ECVET poate facilita procesul de implementare a demonstrării aptitudinilor, care este actualmente în curs de desfășurare.

Avantaje pentru elev:

Flexibilitatea sistemului permite elevilor folosirea avantajelor sale. Este evitată dublarea etapelor de instruire, consumatoare de timp. Transferul între furnizorii de educație este semnificativ facilitat. Crește avantajul programelor de educație pe care un elev le-a absolvit și a certificatelor pe care le-a dobândit, datorită orientării către rezultate. Demonstrarea către piața forței de muncă, a ceea ce un elev știe și este capabil să facă, devine mai ușoară.

7.3. Tipul integral internațional: totul într-unul

Portret: Competența profesională cuprinzătoare (multilaterală) este obiectivul primordial al VET. Pondere semnificativă pe instrucția la locul de muncă. Cunoștințele, aptitudinile și competențele ce trebuie acumulate sunt clar definite în regulamente. Metodele de certificare sunt totuși îndreptate către calificarea completă. Există forme de atestare la micro-nivel, dar rezultatele acestora nu au statut oficial. Focalizare pe certificate. Procedeele de recunoaștere conduc la admiterea la examene. O parte a programului VET poate fi absolvită într-o țară străină (sub monitorizarea organismelor competente). Perioadele de practică la locul de muncă pot fi scurtate prin acreditarea perioadelor VET anterioare, care nu s-au bazat pe practică. Acumularea de rezultate ale educației este dezvoltată în unități mari (specializare după practica de bază). Îmbunătățirea posibilităților de transfer este în dezbatere intensivă.

Perspectiva trecerii peste graniță

Legislația încurajează transferul peste graniță a rezultatelor educației. Având în vedere că regulamente legale există deja, ar fi rezonabil să se examineze dacă acestea ar putea fi adaptate înainte de implementarea ECVET. Pentru a evita împiedicarea proiectelor de mobilitate prin fragmentarea responsabilităților, trebuie să se asigure că partenerii din străinătate au o singură persoană de contact. Aceasta necesită în contextul ECVET relații clar definite între școli, firme și organismele competente.

Pentru a extinde transferul peste graniță, trebuie definite unități în contextul practicii la locul de muncă. Deoarece VET se bazează în primul rând pe forme de învățământ complexe, bazate pe muncă și deoarece nivelul de recunoaștere a unităților este scăzut, comunicarea cu partenerii străini în cadrul proiectelor de mobilitate trebuie să fi pregătită cu atenție. Este necesar să se definească cu claritate: nivelul de KSC atins deja de elev, ceea ce urmează a fi învățat și criteriile pentru determinarea rezultatelor educației.

Avantaje pentru elev:

Planificarea fazelor VET în străinătate este facilitată și mai puțin birocratică. Un procedeu consecvent în introducerea ECVET completează examinările individuale și regulamentele. Beneficiul unei șederi în străinătate devine mai transparent pentru elev, poate fi mai ușor evaluat și validat.

Perspectiva dezvoltării sistemului

Identificarea unităților pentru transferul peste graniță, după cum s-a arătat mai sus, ar facilita de asemenea stabilirea condițiilor pentru transferul în interiorul sistemelor naționale. Transferul ar putea avea loc la nivelul rezultatelor educației și ar depăși cu mult posibilitățile actuale. Aceasta corespunde cu necesitățile actuale de dezvoltare a sistemului, deoarece o comunicare ce funcționează bine între diferiți furnizorii VET (instituții de învățământ pro-

Avantaje pentru elev:

În acest caz se poate, de asemenea, reduce semnificativ dublarea timpului de studiu. Coordonarea facilitată între diferiți furnizori dintr-un sistem ușurează elevul. Documentarea calificărilor parțiale pe baza rezultatelor educației ar fi de asemenea un beneficiu semnificativ pentru cei ce întrerup (abandonează) programul de studiu. Nu va mai fi un caz de "totul sau nimic" și situația problematică creată de abandonul timpuriu al programului integral de educație ar fi ușurată.

fesional *full-time* în școală, întreprinderi, parteneri de cooperare la educație) câștigă importanță. ECVET ar putea fi aplicat pentru a îmbunătăți comunicarea dintre acești acționari, pentru a stabili căi mai flexibile în atingerea scopului de “calificare completă”. ECVET ar putea fi de asemenea folosit pentru a documenta rezultatele educației dobândite de cei ce au abandonat VET.

8. Informații suplimentare

ECVET - Site-ul Comisiei Europene

ec.europa.eu/education/ecvt/index_en.html

Studiul MoVE-iT

Pagina web a proiectului

www.europe-move-it.eu

PricewaterhouseCoopers

www.nl.pwc.com

CENTRUM VOOR INNOVATIE
VAN OPLEIDINGEN – CINOP

www.cinop.nl

ECVET connexion

Pagina web a proiectului

www.ecvetconnexion.com

ANFA – Asociația națională franceză pentru educație
în industria automobilistică

<http://213.251.176.68/index.php>

MENESR – Ministerul francez pentru educație,
învățământ superior și cercetare

www.education.gouv.fr

ECVET reflector

Pagina web a proiectului

www.ecvet.net

Institutul de cercetare pentru învățământul profesional și practică

www.f-bb.de

Institutul federal pentru învățământul profesional și practică

www.bibb.de

Autorii

Gabriele Fietz este coordonator de programe europene la Institutul de cercetare pentru învățământul profesional și practică (f-bb) din Nuremberg (Germania). Ea are sarcini în consiliul diviziei internaționale a Centrului de Educație a Industriei bavareze. Având în sarcină proiectele pilot din rețeaua europeană, ea lucrează la probleme de tipul promovării în companii a educației auto-organizate, învățarea cu noi metode și mijloace media și învățarea non-formală și informală. Activitățile sale recente de cercetare sunt focalizate pe transparența rezultatelor educației în diferite sisteme VET europene și calitatea mobilității peste granițe.

Contact: fietz.gabriele@f-bb.de, Tel. 00 49 (0)911 277 79-22

Isabelle Le Mouillour este responsabil de proiect la Institutul federal pentru învățământul profesional și practică (BIBB) din Bonn (Germania), în cadrul unității “monitorizare și repere internaționale / politica VET europeană”. Folosind un concept de cercetare comparată, ea abordează subiecte cum ar fi strategii europene și naționale pentru învățarea de-a lungul întregii vieți, procesul Copenhaga, administrarea în cadrul sistemelor VET sau procesul Bologna și zona europeană a învățământului superior. Proiectele recente se referă la ECVET și sisteme de credite în cadrul sistemelor VET naționale, tranziția în cadrul VET și către educația superioară în Europa și în sistemele VET naționale.

Contact: LeMouillour@bibb.de, Phone 00 49 (0)228 107 1638

Thomas Reglin este director adjunct la Institutul de cercetare pentru VET (f-bb) și conduce zona ”Probleme internaționale în VET” precum și departamentul de cercetare al Centrului de Practică și Dezvoltare al Industriei Bavareze (bfz Bildungsforschung) din Nuremberg (Germania). Principalele sale zone de interes sunt didactica, asigurarea calității și implementarea eLearning în companii, învățarea informală, metode de atestare a competenței și probleme internaționale în VET. El lucrează în prezent la implementarea instrumentelor transparenței europene.

Contact: reglin.thomas@f-bb.de, Phone 00 49 (0)911 277 79-44

